

Prefekt Vallo Koppel Politsei- ja Piirivalveamet Ida prefektuur ida@politsei.ee Teie nr

Meie 23.02.2016 nr 7-7/160221/1600806

Kontrollkäik Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri Rakvere politseijaoskonna arestikambrisse

Lugupeetud härra prefekt

19.01.2016 toimus õiguskantsleri nõunike ette teatamata kontrollkäik Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri Rakvere politseijaoskonna arestikambrisse (edaspidi Rakvere arestikamber). Õiguskantsler kaasas kontrollkäigule tervishoiueksperdina perearsti.

Vestlustest kinni peetavate isikutega ja ringkäigult arestikambris järeldati, et kinnipidamistingimused ning ametnike suhtumine kinni peetavatesse isikutesse on head. Positiivne on, et ametnikud dokumenteerivad detailselt kinni peetavate isikutega seotud toimingud. Korrektselt olid vormistatud pisteliselt kontrollitud isiklikud toimikud.

Probleeme oli juurdepääsuga üldiseks kasutamiseks mõeldud informatsioonile (ajalehed, ajakirjad, raadio, televisioon), jalutushoovi tingimustega ning tervishoiuteenuste osutamisega.

Informatsiooni kättesaadavus

Kontrollkäigul selgus, et Rakvere arestikambris ei ole kinni peetavatel isikutel võimalik tutvuda regulaarselt üleriigiliste ega ka kohalike ajalehtedega. Arestimaja ametnike kinnitusel ajalehti tellitud ei ole ning seetõttu saavadki kinni peetavad isikud ajalehti ebakorrapäraselt. Kambrites ei ole võimalik kuulata voolutoitega raadioid, kuna arestikambrites ei ole elektripistikuid.

Seega ei ole arestikambris viibival isikul võimalik realiseerida põhiõigust informatsioonile. Nimelt sätestab <u>Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 44 lg 1</u>, et igaühel on õigus vabalt saada üldiseks kasutamiseks levitatavat informatsiooni.

Samasuguseid probleeme tuvastas õiguskantsler möödunud aastal ka Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri arestimajas. <u>Õiguskantsler palus Põhja prefektuuril tagada arestimajas viibijatele piisav juurdepääs avalikustatud informatsioonile (nt regulaarselt ja ebamõistliku viivituseta jagatavate ajalehtede näol).</u> Põhja prefektuurile tehtud soovituses toodud argumentidele tuginedes palun Ida prefektuuril tagada Rakvere arestikambris viibijatele võimalus lugeda regulaarselt üleriigilisi päevalehti ja kuulata raadiosaateid.

Jalutushoovi tingimused

Rakvere arestikambris on kolm jalutushoovi, mida kinni peetavad isikud saavad vähemalt üks kord päevas tunni aja jooksul kasutada. Jalutushoovid olid varustatud osalise katusega, mis pakub kaitset ilmastiku eest, kuid hoovides puudusid pingid või istekohad.

Kehtiv riigisisene õigus puhkekohtade olemasolu arestikambri jalutushoovis ei nõua. Rahvusvaheliste organisatsioonide seisukohtadele tuginedes on õiguskantsler varasemalt soovitanud näiteks <u>Lääne prefektuuril varustada Rapla ja Paide arestikambri jalutushoovid istekohtadega</u>, mis võimaldaksid kinni peetaval isikul jalutuskäigu ajal puhata. <u>Tartu Vanglale on samuti selline soovitus tehtud.</u> Palun Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuril varustada Rakvere kambri jalutushoovid istekohtadega (pink vms).

Tervishoiuteenuste osutamine

Kontrollkäigule kaasatud ekspert tuvastas, et Rakvere kambri tervishoiutöötaja ruumi sahtlites, kappides ja lahtiselt laual oli hulk erinevaid käsimüügi- ja retseptiravimeid, millest osa olid aegunud, sh antiretroviirusravimid, narkootilised ja psühhotroopsed ravimid, antibiootikumid jms. Samas osa retseptiravimeid oli korrektselt lukustatud kapis. Ekspert leidis, et aegunud ravimite hoiustamine koos kõlblike ravimitega ei ole lubatav ning samuti ei ole retseptiravimite ladustamine lukustamata sahtlites või avatud pindadel (nt laud) aktsepteeritav praktika.

Tervishoiuteenuste kättesaadavust hindas ekspert Rakvere kambris rahuldavaks. Siiski tõi ekspert oma arvamuses välja, et Rakvere kambri kainestuskambri personal ei pruugi olla suuteline tagama adekvaatset meditsiinilist abi joobega kaasnevate tõsiste terviseprobleemide korral (nt skisofreenia või suitsiidimõtted). Ekspert tõdes, et arestikambri meditsiinihariduseta töötajad vajaks juhendit, kuidas sagedamini esinevaid terviseprobleeme käsitleda.

Rakvere kambri kinnipidamistingimusi pidas kontrollkäigule kaasatud ekspert üldjoontes heaks või vähemalt rahuldavaks. Ainsa tähelepanekuna tõi ekspert esile suitsulõhna levimise arestimaja ruumides.

Palun arvestada eksperdi tähelepanekuid aegunud ravimite, ravimite hoiustamise ja ventilatsiooni parandamise osas.

Teie seisukoht eelnevate soovituste täitmise kohta on oodatud hiljemalt 24.03.2016.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Politsei- ja Piirivalveamet (ppa@politsei.ee)

Jaanus Konsa 693 8445 Jaanus.Konsa@oiguskantsler.ee